

คู่มือบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนพังโคนพิทยาสรรพ์

อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี อำนาจเจริญ

กระทรวงศึกษาธิการ

1. ชื่องาน (กระบวนการงาน)

การบริหารงานวิชาการ

2. วิธีการขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ
3. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
4. ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพของหลักสูตร
5. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ
6. ใช้หลักสูตร
7. วิจัย ติดตามผลการใช้หลักสูตร

3. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่	รายละเอียดการปฏิบัติ	ระยะเวลาในการปฏิบัติ
1	แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน	1 วัน
2	วิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ	1 สัปดาห์
3	จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	2 สัปดาห์
4	ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพของหลักสูตร	1 สัปดาห์
5	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ	1 วัน
6	ใช้หลักสูตร	1 ปี
7	วิจัย ติดตามผลการใช้หลักสูตร	1 ปี

4. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1) พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545

เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

สัปดาห์ที่	อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
					๑ วันแรงงาน	๒	๓
	๔ วันฉัตรมงคล	๕ หอยคชเคย	๖	๗	๘	๙ วันพืชมงคล	๑๐
สัปดาห์ที่ ๑	๑๑ วันวิสาขบูชา	๑๒ หอยคชเคย	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗
สัปดาห์ที่ ๒	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔
สัปดาห์ที่ ๓	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘	๒๙	๓๐	๓๑

วัน/เดือน/ ปี	รายการปฏิบัติ	ผู้ปฏิบัติ	งานที่ได้รับมอบ
๖ พ.ค.๒๕๖๘	ครูลงเวลาปฏิบัติราชการภาคเรียนที่ ๑/๒๕๖๘	ครู/บุคลากร	งานบุคคล
๑๓ พ.ค.๒๕๖๘	- เปิดเรียนภาคเรียนที่ ๑/๒๕๖๘ - ครู/นักเรียน รับตารางสอน/ตารางเรียนภาคเรียนที่ ๑/๒๕๖๘	ครู / นักเรียน	งานจัดการเรียนฯ
๒๒ พ.ค.๒๕๖๘	- สำรวจกิจกรรมชุมนุม - นักเรียนเลือกกิจกรรมชุมนุมทางวิชาการภาคเรียนที่ ๑/๒๕๖๘	ครูที่ปรึกษา ชุมนุม	งานกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน
๑๓-๒๓ พ.ค. ๒๕๖๘	- ครูเบิก ปพ.๕ และปพ.กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน - ลงทะเบียนเรียน ภาคเรียนที่ ๑ / ๒๕๖๘	ครูผู้สอน นักเรียน	งานวัดผลฯ งานทะเบียน
๑๙ พ.ค ๒๕๖๘ เป็นต้นไป	นักเรียนที่มีผลการเรียนไม่สมบูรณ์ยื่นคำร้องขอสอบแก้ตัวครั้งที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘	นักเรียน	งานวัดผลฯ
๑๙ พ.ค ๒๕๖๘ เป็นต้นไป	ครูประจำวิชาจัดสอนซ่อมเสริม มอบงาน และดำเนินการสอบแก้ตัวให้กับนักเรียนที่ยื่นคำร้องขอสอบแก้ตัวครั้งที่ ๑	นักเรียน	ครูผู้สอน

หมายเหตุ ส่งแผนการจัดการเรียนรู้ ในวันจันทร์ ทุกสัปดาห์

***** ปฏิทินปฏิบัติงานอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

สัปดาห์ที่	อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
สัปดาห์ที่ ๔	๑	๒	๓ วันเฉลิมพระชนมพรรษาฯ	๔	๕	๖	๗
สัปดาห์ที่ ๕	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔
สัปดาห์ที่ ๖	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑
สัปดาห์ที่ ๗	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘
สัปดาห์ที่ ๘	๒๙	๓๐					

วัน/เดือน/ ปี	รายการปฏิบัติ	ผู้ปฏิบัติ	งานที่ได้รับมอบ
---------------	---------------	------------	-----------------

๙ มิ.ย.- ๑๒ มิ.ย. ๒๕๖๘ (สัปดาห์ที่ ๕)	ครูประจำวิชาส่งสมุด ปพ. ๕ ครั้งที่ ๑ ที่มีข้อมูล รายชื่อนักเรียน เวลาเรียน หน่วยการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คะแนนรายตัวชี้วัด เงื่อนไขการให้ผลการเรียน “ ร ” ที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	ครูผู้สอน	หัวหน้ากลุ่มสาระ งานวัดผลฯ
๑๒ มิ.ย. ๒๕๖๘	กิจกรรม “วันไหว้ครู”	คณะกรรมการ สถานักเรียน	งานกิจการ นักเรียน
๑๓ มิ.ย. ๒๕๖๘	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ นำ ปพ.๕ ส่งงานวัดและ ประเมินผลการเรียนเพื่อตรวจ	หัวหน้ากลุ่ม สาระ	งานวัดและ ประเมินผลฯ

หมายเหตุ ส่งแผนการจัดการเรียนรู้ ในวันจันทร์ ทุกสัปดาห์

***** ปฏิทินปฏิบัติงานอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

สัปดาห์ที่	อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
สัปดาห์ที่ ๘			๑	๒	๓	๔	๕
สัปดาห์ที่ ๙	๖	๗	๘	๙	๑๐ วันอาสาฬหบูชา	๑๑ วันเข้าพรรษา	๑๒
สัปดาห์ที่ ๑๐	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙
สัปดาห์ที่ ๑๑	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖
สัปดาห์ที่ ๑๒	๒๗	๒๘ วันเฉลิมพระ ชนมพรรษา ร.๑๐	๒๙	๓๐	๓๑		

วัน/เดือน/ ปี	รายการปฏิบัติ	ผู้ปฏิบัติ	งานที่ รับผิดชอบ
๗-๑๑ ก.ค. ๒๕๖๘ (สัปดาห์ที่ ๙)	ครูประจำวิชาส่งต้นฉบับข้อสอบเพื่ออัดสำเนา (กรณีครู ประจำวิชาต้องการอัดสำเนาข้อสอบ)	ครูผู้สอน	งานวัดและ ประเมินผล
(สัปดาห์ที่ ๘)	ตรวจทรงผมนักเรียน	งานกิจการ นักเรียน	งานกิจการ นักเรียน
๑๔ ก.ค. ๒๕๖๘ (สัปดาห์ที่ ๑๐)	ประกาศผลการสอบแก้ตัวครั้งที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘	งานวัดผลฯ	งานวัดผลฯ
๑๔-๑๘ ก.ค. ๒๕๖๘ (สัปดาห์ที่ ๑๐)	สอบกลางภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘	ครูประจำวิชา	งานวัดผลฯ
๒๑ ก.ค. ๒๕๖๘ (สัปดาห์ที่ ๑๑)	- นักเรียนที่มีผลการเรียนไม่สมบูรณ์ ยื่นคำร้องขอสอบ แก้ตัวครั้งที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ - ครูประจำวิชาดำเนินการสอนซ่อมเสริมมอบหมายงาน และดำเนินการสอบแก้ตัวให้กับนักเรียนที่ยื่นคำร้อง ฯ	นักเรียน ครูผู้สอน งานกิจการ นักเรียน งานวิชาการ	งานวัดผลฯ งานวัดผลฯ

๒๔ ก.ค. ๒๕๖๘	กิจกรรม วันภาษาไทย	ครูและนักเรียน	กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย
๒๕ ก.ค.-๙ ส.ค. ๒๕๖๘	การฝึกฝนศท.ภาคปกติประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘ ศผ.ย่อย โรงเรียนพังโคนพิทย	นศท.	กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน

หมายเหตุ ส่งแผนการจัดการเรียนรู้ ในวันจันทร์ ทุกสัปดาห์

***** ปฏิทินปฏิบัติงานอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

สัปดาห์ที่	อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
						๑	๒
สัปดาห์ที่ ๑๓	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙
สัปดาห์ที่ ๑๔	๑๐	๑๑	๑๒ วันแม่	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖
สัปดาห์ที่ ๑๕	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓
สัปดาห์ที่ ๑๖	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘	๒๙	๓๐
สัปดาห์ที่ ๑๗	๓๑						

วัน/เดือน/ ปี	รายการปฏิบัติ	ผู้ปฏิบัติ	งานที่ได้รับมอบ
๒๕ ก.ค.-๙ ส.ค.๒๕๖๘	การฝึกฝนศท.ภาคปกติประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗ ศผ.ย่อย โรงเรียนพังโคนพิทย	นศท.	กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน
๔๗ ส.ค.๒๕๖๘ (สัปดาห์ที่ ๑๓)	ครูผู้สอนส่งสมุด ปพ. ๕ ครั้งที่ ๒ ที่มีข้อมูลดังนี้ เวลา เรียน คะแนนผลการเรียนรู้ก่อนสอบกลางภาค คะแนน กลาง ที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	ครูผู้สอน	หัวหน้ากลุ่มสาระ
๘ ส.ค.๒๕๖๘	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ นำ ปพ.๕ ส่งงานวัดและ ประเมินผลการเรียนในลำดับต่อไป	หัวหน้ากลุ่ม สาระ	งานวัดและ ประเมินผลการ เรียน
๑๑ ส.ค. ๒๕๖๘	กิจกรรมวันแม่	คณะกรรมการ สภานักเรียน	งานกิจการ นักเรียน
๒๘ ส.ค. ๒๕๖๘	กิจกรรมวันวิทยาศาสตร์	ครูและนักเรียน	กลุ่มสาระ วิทยาศาสตร์

หมายเหตุ ส่งแผนการจัดการเรียนรู้ ในวันจันทร์ ทุกสัปดาห์

***** ปฏิทินปฏิบัติงานอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘

สัปดาห์ที่	อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
สัปดาห์ที่ ๑๗		๑	๒	๓	๔	๕	๖
สัปดาห์ที่ ๑๘	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓
สัปดาห์ที่ ๑๙	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐
สัปดาห์ที่ ๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗
	๒๘	๒๙	๓๐				

วัน/เดือน/ ปี	รายการปฏิบัติ	ผู้ปฏิบัติ	งานที่ รับผิดชอบ
๘ ก.ย. ๒๕๖๘	ส่งข้อมูลคาบสอน ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๘	หัวหน้ากลุ่ม สาระฯ/	งานจัดการ เรียนฯ
๘-๑๒ ก.ย. ๒๕๖๘	ครูผู้สอนบันทึกคะแนนรวมก่อนกลางภาคและคะแนนรวม กลางภาคในระบบ SGS	ครูผู้สอน	งานทะเบียน
๘-๑๒ ก.ย. ๒๕๖๘	๑.สำรวจเวลาสอบปลายภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ ๒.สำรวจรายชื่อของนักเรียนที่มีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ ๘๐	ครูผู้สอน ครูผู้สอน	งานวัดผลฯ งานวัดผลฯ
(สัปดาห์ที่ ๑๘)	ตรวจทรงผมนักเรียน	นักเรียน	งานกิจการ นักเรียน
๑๕-๑๙ ก.ย. ๒๕๖๘	- ส่งต้นฉบับข้อสอบและส่งของข้อสอบปลายภาคภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ -นักเรียนที่มีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ยื่นคำร้องขอมีสิทธิ์ สอบ	ครูผู้สอน	งานวัดผลฯ

๒๒-๒๖ ก.ย. ๒๕๖๘	-สอบปลายภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ -ประกาศผลการสอบแก้ตัวครั้งที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘	นักเรียน	ครูประจำ วิชา/งาน วัดผลฯ
--------------------	--	----------	--------------------------------

เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

สัปดาห์ที่	อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
				๑	๒	๓	๔
	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑
	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘
	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕
	๒๖	๒๗	๒๘	๒๙	๓๐	๓๑	

วัน/เดือน/ ปี	รายการปฏิบัติ	ผู้ปฏิบัติ	งานที่ รับผิดชอบ
๒๙ ก.ย.-๓ ต.ค. ๒๕๖๘	- ครูผู้สอนรับข้อสอบไปตรวจให้คะแนนและกรอกคะแนน - ครูผู้สอนบันทึกคะแนนรวมหลังกลางภาค ปลายภาค อ่าน คิด วิเคราะห์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และผลการประเมินกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนในระบบ SGS - ครูประจำวิชาส่งผลการเรียนสมุดประเมินผล (ปพ.๕) ครั้งที่ ๓ สมุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียน	ครูผู้สอน ครูผู้สอน งานวัดผลฯ	งานวัดผลฯ งานทะเบียนฯ งานวัดผลฯ

3. ขอบข่ายและภารกิจผู้รับผิดชอบ

- 3.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 3.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 3.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 3.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

- 3.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 3.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 3.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 3.9 การนิเทศการศึกษา
- 3.10 การแนะแนว
- 3.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 3.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 3.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 3.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 3.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 3.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 3.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4. ด้านบริหารวิชาการ

สถานศึกษาดำเนินการได้ทุกรายการตามภาระงานที่กฎกระทรวงฯ และประกาศสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ขอบข่ายงานบริหารวิชาการ มีดังนี้

การพัฒนาหรือการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
หน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

- 1) วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้
- 2) วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญ
- 3) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- 4) จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติมจัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนประเมินผลและปรับปรุง
- 5) ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ

การวางแผนงานด้านวิชาการ หน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

1) วางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงาน วิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบ โอนผลการเรียนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ทางวิชาการ

2) ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน

การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

- 1) จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยความร่วมมือของเครือข่าย สถานศึกษา
- 2) จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ บูรณาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้
- 4) จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
- 5) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 6) ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการด้อยโอกาสและมี ความสามารถพิเศษ

การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

- 1 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง
 - 1.1 จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้าน เศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น
 - 1.2 จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
 - 1.3 จัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กระทรวงศึกษาธิการ
 - 1.4 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก
 - 1.5 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และโลก

2) สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่นๆให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเครือข่ายสถานศึกษา

3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4) นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

หน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือ กับบิดามารดาและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

1) กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยสอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

2) จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

3) วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน

4) จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

5) จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

6) จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

7) ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่างๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียนการผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

8) การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษา ทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการพร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

หน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

1) กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2) พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผล ในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้ แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ

3) พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

4) รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

หน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

1) จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุน การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

2) จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนา ห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น

3) จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษา ของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่ และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

4) ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และ นิเทศ กำกับติดตาม ประเมิน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

การนิเทศการศึกษา

หน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

1) สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่า ได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

2) จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ

3) จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การแนะแนวการศึกษา

มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

1) กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2) จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะนำและดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3) สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4) ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถ บูรณาการ ในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยง สู่การดำรงชีวิตประจำวัน

5) คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสม ทำหน้าที่ครูแนะแนวครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะกรรมการแนะแนว

6) ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

7) ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน

8) ประสานงานด้านการแนะแนว ระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว

9) เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน

2) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายในจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูล มีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

3) จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)

4) ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมสถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วม และวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่าวงจร PDCA

5) ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

6) ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

7) จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

1) จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น

2) ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน

3) ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ

4) พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

1) ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้าง พัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

2) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

3) ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการ ใน
ที่อื่นๆ

4) จัดกิจกรรมร่วมชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่าการประชุม ผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่นเป็นต้น

การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา

มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

- 1) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา
- 3) ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร-เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน
- 4) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กร-วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น
- 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น
- 6) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

- 1) ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกรายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน
- 2) จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน
- 3) ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุง
- 4) นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

5) ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

- 1) ศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- 2) จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงานใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน
- 3) ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

- 1) จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา
- 3) พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆเกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
- 4) พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน
- 5) นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

การรับนักเรียน

หน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

- 1) ให้สถานศึกษาประสานงานการดำเนินการแบ่งเขตพื้นที่บริการการศึกษาาร่วมกัน และเสนอข้อตกลงให้เขตพื้นที่การศึกษาเห็นชอบ

2) กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษา โดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา

3) ดำเนินการรับนักเรียนตามที่แผนกำหนด

4) ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ในการติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการเข้าเรียน

- 5) ประเมินผลและรายงานผลรับเด็กเข้าเรียนให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ

การจัดทำสำมะโนนักเรียน

มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

- 1) ประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูล จำนวนนักเรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาในเขตบริการของสถานศึกษา
- 2) จัดทำสำมะโนผู้เรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) จัดระบบข้อมูลสารสนเทศจากสำมะโนผู้เรียนให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

การทัศนศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานดังนี้

- 1) วางแผนการนำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษา
- 2) ดำเนินการนำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่

กำหนด